

Pal e svato Heľenka

Vyprávěla: Ilona Giňová (nar. 1934). Pohádku zná z vyprávění své maminky.
Nahráno v Rokycanech, březen 2004.

Has na has jekh rakľi u joj has igen čorori. Has ajsi čori, hoj pes ladžalas te džal maškar o manuša. Kodi rakľi pes vičinelas Heľenka.

Sako pre late ča sikhavlas, hoj hiňi čhingerďi, meľaľi u mek khanduňi a ňiko la na kameľas te lel andro kher. Kodi rakľi šaj uľa meľaľi, čhingerďi the khandiňi, aľe ajsi šukar has, hoj aňi pro svetos momelaha na arakhlanas.

Džalas kher kherestar, gav gavestar, aľe ňiko la na kamelas, ča pre late vičinenas: „Ča dža, dža tu čavargošina, traden la het kadarig, so ade kamel. Ča bokh the bibacht amenge anel andro kher, traden la het!“

Has lačhe Roma u has Roma, so igen lačhe na has, u jekh Rom phenda: „Ča muken la, den la smirom mi džal svetoha, den la smirom, lakero drom la ľidžala.“

Ta avka džalas svetoha, až sar doavľa andre jekh cikno gavoro. Has odoj jekh čorikaňi famelĵja, so la iľa andre pengero cikno kheroro u dine la te chal the te pijel.

La Heľenka has igen šukar bare kale kandrata bala u sar len hazdňa upre avka, hoj lake dičholas andro muj, ta andal o jakha lake džalas baro lačhiben u šukariben avka, hoj pes takoj sakoneske pačinda. Kole čore Roma lake phenen: „Sem ma dža ňikhaj, ačhuv ade amenca, kade andro kutocis tuke keraha than anglal tute.“

Ta e Heľenka ačhiľa vaj jekh kurko u paľis phenda: „Romale, me džav dureder, aľe užaren pre ma, bo me avava pale u anava tumenge baro hiros.“

O Roma chudle te asal u phenen: „Tu amenge aneħa hiros? Sem diħ pre tute, sar dičhos avri. Šukar sal, o Del tut diňa šukar bala, so olestar te tutar na bijines.“

Kole lavenca e Heľenka geľa peskere dromeħa. Paľis džalas kher kherestar, gav gavestar u vareko lake podiňa kotor maroro u vareko la tradiňa het.

But berša denašle u joj avľa pale andre koda cikno gavoro. O Roma bešenas paš e vatra u e Heľenka pes diňa anglal u phenel: „Romale, leperen man?“

O Roma ča dikhenas u na džanenas k'oda.

E Heľenka avľa ťukares urďi, o bala ťukares sphandle a Roma ĉa dikhenas sar diline. Paľis jekh romňi phenda: „Sem oda e Heľenka, kodi ĉhingerďi, meľaľi, khanduňi !!!“

„Dikhen, Romale, tumen mange na paťanas, hoj mek varekana avava.“

O Roma ĉa dikhen pre late u andal o jakha lake o perli peren.

„Sakones, so man dine te chal u te pijel abo laĉhe laveha mange phende, dava perla, aľe koda, ko man ĉida avri, na diňa man aňi kotor maroro, na dava ņiĉ.“

Le laĉhe Romen diňa perla u paľis geľa het.

Jehh Romňi geľa andro foros u denašel ko Ćhindo, sikhada ľeske e perla u o Ćhindo phenel: „Joj, joj, Romňije, phen mange, keci kames, so kames?“

E Romňi peske cinda khere pherdo chaben u kole Roma, so la tradle het, phende, hoj sar paľis avela, ta o pindre lake ĉumidkerena.

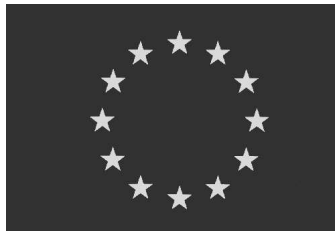
But berša denašle a e Heľenka pes pale sikhada. Takoj, sar la o Roma dikhle, ta lake o pindre gele te ĉumindkerel. E Heľenka phenel: „Romale, preaĉon, ma keren, bo me som tumari daj, thovav pre tumende kerestos, kaj te aven saste, bachtale, kaj pes tumenge šoha ņiĉ te na aĉol u rado pes dikhen, aven jekhetane.“

Avka o Roma phende, hoj oda hin amari svato Heľenka, so pre amende del meršisagos.

Zaznamenali a zpracovali:

Denisa, Stanislava a Michal Mikovi

I. roĉník romistiky

Romano džaniben – jevend 2004
Sborník romistických studií

Vydává Společnost přátel časopisu Romano džaniben
Ondříčkova 33, 130 00 Praha 3
e-mail: dzaniben@email.cz (redakce, distribuce), www.dzaniben.cz
bankovní spojení: 161582339/0300

Šéfredaktorka: Milena Hübschmannová
Výkonné redaktorky: Lada Viková a Helena Sadílková
Technický redaktor: Peter Wagner
Grafická úprava: Juraj Horváth
Sazba: Petr Teichmann
Tisk: PBtisk, Příbram

Produkcí zajišťuje nakladatelství G plus G, s.r.o.,
Plavecká 14, 128 00 Praha 2
tel: 222 588 001, e-mail: gplusg@gplusg.cz, www.gplusg.cz
Náklad: 700 ks
Doporučená cena: 140 Kč
Roční předplatné: 280 Kč (včetně poštovného a balného)

ISSN 1210-8545

Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí. Obsah zveřejněných polemických článků nemusí být totožný se stanoviskem redakce. Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha č.j. NP 1360/1994 ze dne 24.6.1994.

Tento dokument byl vytvořen za finančního přispění Evropského společenství. Názory zde prezentované vyjadřují postoje Romano džaniben, a proto nemohou být v žádném případě považovány za oficiální postoj Evropského společenství.

**Toto číslo vyšlo díky finanční podpoře Ministerstva kultury ČR
Projekt byl podpořen z prostředků Nadačního fondu obětem holocaustu.**